

До
Председателя на научното жури,
утвърдено със Заповед № Р-842/15.03.2024 година
зам.ректора НИД
на МУ-Пловдив

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Светлозар Спасов, д.м.
вътрешен член на НЖ от МУ-Пловдив

във връзка с процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор” по съдебна медицина и деонтология на д-р *Кристина Атанасова Хаджиева* с

научен ръководител доц. д-р Павел Тодоров Тимонов, д.м.
на тема „Съдебномедицински анализ при насилие над възрастни”, представен за публична защита пред научно жури в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, Докторска програма по научна специалност „Съдебна медицина и деонтология” (акредитирана специалност от НАОА за МУ-Пловдив).

Основание за представяне на становището: Настоящото становище представям в качеството си на член на Научното жури, назначено със Заповед № Р-842/15.03.2024г на Ректора на Медицински университет – Пловдив.

С протокол № 1/18.03.2024 година от заседание на научното жури съм определен за Председател на НЖ и ми е възложено да изготвя и представя в срок до 26.03.2024 година становище относно научния труд на д-р *Кристина Атанасова Хаджиева*.

1. Кратки данни за кариерното развитие на докторанта

Д-р *Кристина Атанасова Хаджиева* е родена на 02.05.1990 г. в гр. Пловдив.

Завършва Медицински университет – гр. Пловдив през 2015 г.

От средата на месец ноември 2016г. е асистент в Катедрата по съдебна медицина и деонтология на Медицински университет гр. Пловдив след спечелен конкурс. През 2019 г. успешно полага държавен изпит за придобиване на специалност „Съдебна медицина и деонтология”.

Член е на: Българското дружество по съдебна медицина, Българския лекарски съюз, Съюза на учените в България.

През 2022 г. дисертационният труд е одобрен за разработване на Катедрен съвет и д-р *Хаджиева* е зачислена като *докторант на самостоятелна подготовка*.

На 26.04.2023 г. дисертационният труд е представен и обсъден на Катедрен съвет на КСМД МУ-Пловдив, като е взето **решение за отчисляване** на докторанта с право на защита. Издадена е заповед № Р 1127/03.05.2023 г. на Ректора на МУ – Пловдив с право за защита за срок до 1 (една) година. Докторантът е изпълнил задачите, визирани в индивидуалния си план.

2. По процедурата и документацията

Представените от кандидата комплект материали на електронен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на МУ-Пловдив.

Процедурата е проведена в съответствие с изискванията на горепосочените нормативни бази.

3. Актуалност на проблема

Насилието изобщо е основен социален, обществено значим проблем в съвременното общество. Изследването на този феномен представлява интерес за различни клонове на науката в т. число и на медицинската наука, в частност на съдебномедицинската. Катедрата по съдебна медицина и деонтология в МУ-Пловдив има традиции в тази област. Това изследване представлява част от цялостното изследване. Насилието в групата на възрастните хора представлява един комплексен социален и медицински проблем, който е значим не само в нашата страна, но и по света. По същество има конкретни изяви във възрастов аспект и е специфичен вид насилие, който засяга възрастова група, ограничена в своите възможности сама да се защитава. Дисертационния труд на д-р Кристина Хаджиева проучва актуален и малко изследван въпрос в медицинската и съдебномедицинската практика. Дисертационният труд ще е важен и за сравнителен анализ с изследвания на насилието в останалите възрастови групи.

4. Описателна характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е представен на 81 стандартни страници. В текста има и 22 фигури и 24 таблици.

Структурата на дисертационния труд е стандартна: въведение, литературен обзор, собствени резултати, обсъждане, изводи, справка за научните приноси и библиография.

Отделните части са съобразени с изискванията за научни изследвания от класа на дисертациите. Те са адекватни на изследвания проблем.

4.1 Оценка на литературния обзор

Авторът се позовава на 81 източника - на кирилица и на латиница. Направен е обстоен анализ на актуалното състояние на проблематиката.

4.2 Цели и задачи

Целта и задачите са формулирани ясно и конкретно. Заложена е една цел, като за постигането и са формулирани и конкретни задачи.

4.3 Материал и методи

Методиката е адекватна на целите на изследването. За постигането на целта и задачите на дисертационния труд авторът е провел статистическо проучване на възрастни над 65 годишна възраст, пострадали в резултат на физическо насилие. Анализирани са 442 случая на физическо насилие над възрастни хора по материал на ОСМ на УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД-Пловдив. Използвани са ясно дефинирани изключващи критерии за анализ на случаите. Приложените статистически методи са адекватни и съответни за всяка поставена задача.

4.4. Обсъждане и изводи

Резултатите от проведените изследвания са подробно изложени в отделни раздели, отговарящи на поставените задачи и са илюстрирани с 22 таблици и 22 диаграми, показващи данните за физическото насилие.

Анализът на представените собствени резултати показва, че д-р Хаджиева използва научни подходи, които дават основание да бъдат направени редица научни изводи и заключения. Те разширяват обема на наличната информация относно знания и данни в съдебномедицинската експертна дейност в България.

При обсъждането на резултатите проличава отличната информираност на дисертанта и възможността му за обективен анализ на собствените резултати. Съществено впечатление прави, че резултатите са разпределени и разгледани също така в контекста на половото разпределение.

Изводите в заключението са ясно формулирани. Написани са оптимално подробно, като не се установяват неанализирани резултати. Приносите реално отразяват резултатите на д-р Хаджиева, сравнени с литературните данни. Представените изводи са много добре изложени и систематизирани, авторът подробно и задълбочено разяснява строго специфични за този вид насилие наличие на групирани травми, кръвонасядания по тялото с различна давност, такива, разположени в недостъпни и неизпъкнали части на тялото, в областта на шията, неизпъкнали части на главата и торса, специфични следи от изгаряния с цигари, следи от човешки захапки, както и данни за negliжиране и неполагане на грижи за възрастния човек, които приема като високо индикативни за упражнено физическо насилие.

Въз основа на получените резултати е създаден алгоритъм за съдебномедицинско изследване на възрастен човек със съмнения за упражнено върху него физическо насилие.

4.5. Приноси

От дисертационния труд основателно са изведени приноси с **научно приложен характер**. Отчетени са и приносите с потвърдителен характер.

Авторефератът отразява коректно съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 51 стандартни страници и е съставен от части, които представят структурата и съдържанието, изложението, приносите и публикациите по дисертационния труд.

Във връзка с дисертационния труд докторантът е представил три публикации в медицински списания.

5. Обобщение

Считам, че дисертационният труд на д-р Кристина Хаджиева представлява самостоятелно изготвен научен продукт с ясни практически приноси, които го правят актуален и ценен за всяко бъдещо изследване и анализиране по темата.

Представеният от д-р Хаджиева дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗАРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински Университет – Пловдив.

Същият е добре илюстриран и демонстрира възможностите за приложение на алгоритъма за съдебномедицинско изследване на възрастен човек със съмнения за упражнено върху него физическо насилие в съдебномедицинската наука и практика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От всичко горепосочено е видно, че д-р Кристина Атанасова Хаджиева притежава задълбочени теоретични познания и практически умения по разработваната проблематика. Представеният дисертационен труд показва способностите на докторанта за самостоятелно провеждане на научно изследване, за критичен комплексен анализ, правилна интерпретация на получените резултати, изчерпателно обсъждане, точно формулирани изводи и научни приноси.

Оценявам научната и практическата стойност на представения дисертационен труд, поради което давам положителна оценка и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди образователна и научна степен „Доктор” на д-р Кристина Хаджиева по научната специалност „Съдебна медицина и деонтология” в професионално направление 7.1 „Медицина”, от област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”.

Подпис:

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. „В” Регламент (ЕС)2016/679

